

Sundsvall – ett starkt fäste för försäkringsbranschen

Sundsvall brukar räknas som Sveriges fjärde största finansiella centrum, sett till antalet anställda inom bank, försäkring och pension. Totalt rör det sig om ca 2500 personer som arbetar inom den här sektorn. I den här artikeln ska vi fokusera på försäkrings- och pensionsbranschen, där företagen har bortåt 1400 medarbetare i Sundsvall (I riket totalt arbetar ca 20000 personer i den branschen.)

Var finns då rötterna till Sundsvalls starka ställning inom försäkring? En del säger att de finns att hitta i Sundsvallsbranden den 25 juni 1888. Man beräknar att den branden orsakade skador för 30 miljoner kr. Men de olika försäkringsbolagen hade åren dessförinnan varit framgångsrika med att teckna nya försäkringar och tretton bolag betalade ut 21 miljoner kr efter branden till dem som hade drabbats.

Självklart blev det ekonomiska läget för flera av försäkringsbolagen mycket ansträngt, men trots det var man snabba att betala ut ersättningarna. Tillsammans med det kapital som den vinstgivande träindustrin sköt till, liksom det väl utvecklade bankväsende som fanns i Sundsvall, bidrog försäkringspengarna till att den s.k. Stenstaden i centrum kunde byggas. Det kan jämföras med Umeå, som brann samma dag, där man endast sköt till 3 miljoner kr – och fick en ny trästad.

Skandia blev starten

Om vi sedan förflyttar oss cirka 80 år framåt i tiden, kan man säga att Sundsvalls moderna utveckling mot ett finansiellt centrum tar sin början. Skandia-koncernen hade under 1960-talet bildats genom en fusionering av Skandia, Svea, Skåne, Thule och Öresund.

Tyngdpunkten i koncernen låg i landets södra hälft och då speciellt i Stockholmsområdet.

I det här läget beslöt Skandias styrelse att satsa på en fjärde region, Zon Norr.

– Vid den här tidpunkten fanns det fyra halvstora kontor i Norrland – i Luleå, Skellefteå, Umeå och Sundsvall. Självklart blev det en dragkamp mellan dessa var det nya zon-kontoret skulle etableras, berättar Kenth Edström, numera miljöansvarig på If, men vid den här tiden medarbetare på Skandia i Sundsvall.

– Det fanns nog flera orsaker till att valet föll på Sundsvall - inte minst det faktum att kommunen, under ledning av dåvarande kommunalrådet Ivan Nordlander, aktivt visade att man ville ha etableringen. Men även att storföretag med huvudkontor i Sundsvall uttryckte önskemål om att få Skandia-kontoret på nära håll, påverkade säkert beslutet, konstaterar Kenth.

Till det kan läggas det faktum att om man tar hänsyn till den befolkningsmässiga fördelningen inom zonen, ligger tyngdpunkten närmare Sundsvall än någon av de andra orterna.

Redan 1967/68 började Skandia-medarbetare flytta till Sundsvall. Etableringen skedde i ett antal provisoriska lokaler, innan det nya kontoret på Bjälkvägen kunde invigas den 11 maj 1970.

Invigningstalare var dåvarande finansministern Gunnar Sträng. I sitt tal sa han apropå Skandias etablering i Norrland att det är ”ett uttryck för att här har den privata företagsamheten kommit några hästlängder före statsmakterna.”

I efterhand kan man sedan konstatera att åren därpå etablerade sig CSN, SPV, Bolagsverket och Riksförsäkringsverket i Sundsvall.....

Mycket har hänt inom försäkringsbranschen i Sundsvall sedan dess. Då hade Skandia ca 220 medarbetare i kommunen. För drygt tio år sedan bildades If, i vilken Skandias sakförsäkringsverksamhet gick upp i. Idag har Skandia och If tillsammans över 600 medarbetare i Sundsvall. Det rör sig alltså om en kraftig expansion bara för dessa båda företag.

Hur ser då verksamheten ut i Skandia respektive If och hur ser man på framtiden?

Expansivt område inom If

Vi börjar på If, som har sitt kontor i en del av Norrporten Arena och där man suttit sedan 2002. Här möter vi Maria Edström-Lindholm, som är skadechef på Företagssidan och arbetar inom ett av de tre affärsområden som finns representerat i Sundsvall.

Skadehanteringen inom Företag, med ansvar för personalskador i allt ifrån enmansföretag till multinationella bolag, är ett expansivt område. Alla medarbetare i Sverige är placerade i Sundsvall, men affärsområdet styrs av en nordisk ledningsgrupp (där Maria ingår) och med en norsk chef.

– Under 2009 hanterade vi 11000 skadeärenden inom olycksfall, reseförsäkring, privatsjukvård och patientskador. 2011 hade den siffran ökat till 29000, vilket bl.a. resulterat i en ökad bemanning med ca 30 personer, berättar Maria.

En förklaring till expansionen är att If vuxit kraftigt på försäkring vid utlandsstationering av personal, över hela världen.

En "giver" i sammanhanget är Mats Jonsson, med ansvar för affärsområde nummer två i Sundsvall, Kundservice Privat. Här finns en inkörsport för många medarbetare.

– Jag räknar med att ca 200 av våra sammanlagt 340 medarbetare här i Sundsvall har börjat hos oss på Privat. De stannar normalt 3-4 år, innan de går vidare i företaget. Det här ser vi som mycket positivt, eftersom medarbetarna får möjlighet att växa inom alla tre affärsområdena, konstaterar Mats.

Kundservice Privat i Sundsvall är centrum för den ena av regionerna i Sverige - det andra finns i Göteborg. Man har hand om alla typer av privatförsäkringar. Dessutom har man i Sundsvall ansvar för kundservice inom djurförsäkring.

Totalt tar man emot mellan 2500 och 4000 samtal varje dag. Verksamheten är starkt värderingsstyrd, vilket tar sig ett konkret uttryck i de deviser som sitter uppsatta runt om på väggarna. (se bilden t.v.) Som ett resultat av sina ansträngningar, har man legat bra till i SM i telefoni och vann den tävlingen 2011.

(SM i telefoni är en årlig tävling, där professionella undersökare ringer 200 samtal till vardera deltagande företag. Samtalen bedöms efter den upplevda kvalitén på kundservicen.)

Det tredje affärsområdet på If i Sundsvall är Kundservice Företag. Det är en stor del av affärsområdets verksamhet som är koncentrerad till Sundsvall, t.ex. när det gäller servicen till mindre företag. Men här finns också ett servicecenter för större företag, som fungerar som back-up för regionala säljare.

– Vi har också nyligen byggt upp vad vi kallar If Express, dit mäklarna kan vända sig, berättar Ulf Westin, chef för verksamheten inom Kundservice Företag i Sundsvall.

Fler specialisttjänster

Både Ulf, Maria och Mats noterar att medarbetarna är trogna bolaget. Det går också lätt att rekrytera nya medarbetare. De är överens om att det här till stor del beror på möjligheterna att växa inom If och speciellt då i Sundsvall.

– Jag kan nämna att vi har fyra företagssäljare här i Sundsvall och alla fyra är internrekryterade, konstaterar Ulf.

När vi frågar dem om utmaningar inför framtiden, så nämner de snabbt vikten av att kunna göra karriär på plats i Sundsvall. Inte minst handlar det om att behålla de specialisttjänster som är lokalt placerade - och även att få till fler. Det utesluter på intet sätt att medarbetare tar jobb på andra ställen:

– Vi har flera exempel på hur medarbetare kommit tillbaka till Sundsvall efter 4-6 år och då med antingen goda ledarerfarenheter eller med förvärvat specialistkompetens, säger Mats.

Skandia stärkt sin verksamhet

Vad hände då med Skandia efter "skilsmässan" med If? Vi ställer frågan till Lars Backteman, platschef för Skandia-kontoret Bjälkvägen, där huvuddelen av verksamheten i Sundsvall är placerad:

– Vår verksamhet här i Sundsvall har stärkts under de senaste tio åren och idag är vi ca 280 medarbetare här på Bjälkvägen. Till det kommer medarbetarna på rådgivningskontoret nere i centrum, säger Lars.

Han berättar att det finns ett antal affärsområden i Sundsvall. Det kanske mest kända är Skandias tjänstepensionsaffär, där support ges till Skandias egna rådgivare och till mäklarna, men också till företagskunderna och deras medarbetare.

En verksamhet som vuxit snabbt under senare år, är kundservicen gentemot Skandias affärsområde Offentlig sektor. Lars nämner att den här verksamheten hamnade i Sundsvall, eftersom det finns en hög kompetens på orten.

En tredje verksamhet är den som kallas för Företagsservice. Det är en proaktiv service för segmenterade kunder och stödjer på det sättet de rådgivare som arbetar med företagskunder.

Sedan sköter Sundsvalls-kontoret om all kundservice gentemot individ, vilket handlar om att besvara kundernas alla frågor. En del av medarbetarna hanterar alla utbetalningar, där man numera också kan erbjuda kunderna att öppna konto i Skandiabanken. Det finns medarbetare som har ansvar för medicinsk riskbedömning inom liv- och sjukförsäkring. Och sist, men inte minst, finns Skandias centralväxel för hela den svenska verksamheten placerad i Sundsvall.

På samma sätt som för If, ser Lars behovet att Skandia bygger upp specialistkompetens i Sundsvall. Som exempel nämner han att det finns tre försäkringsjurister placerade på Bjälkvägen.

Vid sidan om If och Skandia, som är de två stora medarbetarmässigt i Sundsvall, har ett flertal andra bolag inom försäkringsbranschen etablerat sig i Sundsvall. I den här artikeln kan vi inte presentera dem alla, men vi ska göra några nedslag hos ytterligare några företag – med rätt skilda verksamheter i Sundsvall.

Med stark förankring i bygden

Länsförsäkringar i Västernorrland har en stark förankring i Västernorrlands län och känner sin bygd väl. Detta beror bl.a. på att bolaget funnits i länet sedan 1844, ägs av sina kunder och har ett väl utbyggt kontorsnät som skapar enkelhet och närhet för kunderna. Idag har bolaget inom skadeförsäkring en marknadsandel mellan 30-75% beroende på segment, vilket innebär en marknadsledande roll.

Länsförsäkringar Västernorrland är i en annorlunda situation än de flesta av konkurrenterna.

– Vi är en av 23 ”experimentverkstäder”, där vi har möjlighet att dela med oss av våra erfarenheter till de andra 22 bolagen – och få deras erfarenheter i retur. För det som kan och bör göras gemensamt har vi ett service-/utvecklingsbolag (LFAB). Tillsammans blir länsförsäkringsgruppen och LFAB en mycket stark aktör, konstaterar Leif Johanson, som sedan åtta år är VD för Länsförsäkringar Västernorrland.

Länsförsäkringar Västernorrland har egen koncession inom skadeförsäkring och förmedlar bank- och personförsäkringstjänster via LFAB samt dess dotterbolag. LFAB och dotterbolagen ägs av de 23 länsförsäkringsbolagen.

– Beslut i den egna marknaden fattas av det lokala länsförsäkringsbolaget vilket innebär att beslutsvägarna blir extremt korta. Sker utlokalisering av verksamhet så är det alltid baserat på beslut som ska gynna kunderna och skapa förbättrad lönsamhet. Den direkta lokala kundkontakten hanteras alltid av länsförsäkringsbolaget.

Leif pekar på att genom etableringen av livverksamheten 1986 och etableringen av bankverksamheten 1996, har Länsförsäkringar ett mycket brett erbjudande till sina kunder. Han tar upp ett annat intressant exempel, nämligen banken, som nu klättrat till en femteplats och som dessutom årligen fått utmärkelser. Ytterligare ett exempel är gruppens satsning på fastighetsmäkleri, som också varit lyckosamt.

– Eftersom vi ägs av våra kunder så behöver vi bara fokusera på en sak – att ge våra kunder en nära och högklassig service, bra erbjudanden och en rimlig prissättning. Men vi får för den skull inte göra avkall på effektiviteten

Länsförsäkringar har två kontor, ett i Sundsvall och ett i Härnösand. Nu väntar en etablering i Örnsköldsvik. Man har ca 125 medarbetare i Västernorrland, varav ett 40-tal arbetar i Sundsvall. Men huvudkontoret finns i residensstaden Härnösand.

– Utifrån sett kanske det kan det kanske verka underligt att vi inte har vårt huvudkontor i den största kommunen. Men med tanke på att bolaget funnits sedan 1844 och att vi också värnar om de lokala principerna, så har vi inte sett något skäl till att flytta huvudkontoret, berättar Leif och fortsätter:

– Som jag tidigare nämnt så är det lokala kundmötet något som vi mycket starkt slår vakt om och vår ambition är att vara våra kunders trygghetspartner – över hela länet. Den idén tänker vi fortsätta att utveckla, avslutar Leif.

Snabb expansion på Söderberg & Partners

Till skillnad från Länsförsäkringar, har Söderberg & Partners bara funnits några år i Sundsvall. 2005 förvärvade man förmedlarteamet Propactas administrativa enhet i Sundsvall och sedan dess har bolaget koncentrerat större delen av sin administration hit.

Att det är en mycket expansiv verksamhet, vittnar kontoret om. När vi besöker det, är det ombyggnad på gång i alla vinklar och vrår.

Stefan Henriksson har arbetat här i fem år och berättar att under de åren har det administrativa centret vuxit från knappt 30 medarbetare till idag drygt 90. Av dessa 90 arbetar närmare 70 med renodlad administration. Här finns även en centraliserad IT-support, en del av den centrala mötesbokningen för rådgivarna och den gemensamma växeln för Söderberg & Partners.

Till detta kommer den centrala produktsupporten för flertalet av företagets system på mjukvarusidan. Själva utvecklingen av systemen sker i Stockholm, men testverksamheten – framförallt på Liv-sidan – är förlagd till Sundsvall. Kontoret ansvarar också för all utbildning kring systemen.

Området Gruppörsäkringar har sin administration i Sundsvall, vilket nyligen kompletterats med en administrativ enhet för Sakförsäkring. Slutligen kan nämnas att tjänsten samfaktureringen säljs och sköts av medarbetarna på Sundsvalls-kontoret.

– Vårt kontor är ett bollplank både för våra egna rådgivare och för företagens HR- och ekonomiavdelningar, berättar Stefan, som ser ljust på framtiden:

– Att vi geografiskt befinner oss i Sundsvall ser jag inte som något hinder. Vår ambition är att vara bäst på det vi gör. Vi märker också att kontakten med våra kunder fungerar mycket bra.

Mia Bromée är ansvarig för det som kallas Företagsgrupperna på Söderberg & Partners Sundsvalls-kontor. I hennes ansvar ingår både kvalitetssäkring för företagsadministrationen och rekrytering av nya medarbetare dit.

– Sundsvall är ett starkt fäste när det gäller försäkring. Det märks inte minst när vi rekryterar. Många är intresserade av branschen, konstaterar Mia.

Kontoret har en påtagligt låg medelålder. Hon betonar gärna att medarbetarna besitter en stor kompetens, har ett stort engagemang och har många kontakter med olika kunder, förmedlare och försäkringsbolag.

Snart fyrtio år i Sundsvall

Statens Tjänstepensionsverk (SPV) firar nästa år sitt 50-årsjubileum. Till Sundsvall kom myndigheten 1976 och sedan dess finns hela verksamheten här, med ca 300 medarbetare.

SPV är en av Sveriges största leverantörer av pensionstjänster. Man ansvarar för att administrera den statliga tjänstepensionen för över 600 000 anställda och pensionärer och 400 arbetsgivare.

I SPV:s uppdrag ingår att svara på frågor från bland annat pensionärer, anställda och arbetsgivare, att beräkna och betala ut tjänstepension samt att beräkna skuld- och premier till arbetsgivare. Vidare ägnar man sig åt att informera, utbilda och arrangera seminarier, att vara konsultstöd i olika tjänstepensionsfrågor samt att administrera tjänstepension åt myndigheter.

– SPV är inte på den konkurrensutsatta marknaden på samma sätt som de andra bolagen. Men för oss är det väldigt viktigt att kunder som har en statlig tjänstepension inte får sämre service och bemötande för det. Vi har jobbat mycket med att öka vårt kundfokus och förbättra den service vi lämnar, att det vi prioriterar och jobbar med är det som är viktigt för kunder, berättar Åsa Lindström, enhetschef Förmånsreglering på SPV och fortsätter:

– Har man statlig tjänstepension ska man givetvis ha minst samma höga service och bemötande som andra aktörer i branschen ger. Och jag tror faktiskt att vi nu till och med vi ligger i framkant på vissa områden,

Starkt samarbete kring Sundsvall som försäkringsmetropol

Även om många av bolagen konkurrerar med varandra, finns det ändå en stark känsla och vilja till samarbete kring Sundsvall som försäkringsmetropol.

Centrum för forskning om ekonomiska relationer (CER) vid Mittuniversitetet bedriver forskning om företags och individers ekonomiska relationer, företrädesvis inom branscherna bank, fastighet, försäkring, pension och revision. Det är ett av Mittuniversitetets sju profilområden och CER bedriver forskning i nära samarbete med branschföretagen.

Ett exempel på forskningsprojekt är ett som handlar om entreprenörers syn på finansiella aktörer i allmänhet och försäkringsbolag i synnerhet. Hur ser relationerna mellan parterna ut? Ett annat pågående projekt handlar om kunders upplevelser av digitala försäkringstjänster.

– Totalt är ett drygt 20-tal företag och organisationer kopplade till CER. Sex av dessa finns inom försäkrings- och pensionsbranschen och det är If, Skandia, Länsförsäkringar i Västernorrland, Dina Försäkringar Mellannorrland, Folksam och SPV, berättar Peter Öhman, föreståndare för CER.

För att få till stånd ett aktivt kunskapsutbyte bedrivs en viktig del av verksamheten i ett branschnätverk. Till CER finns knutet dels en ledningsgrupp, dels två arbetsgrupper med representanter från näringslivet och CER.

Två arbetsgrupper

Den ena av arbetsgrupperna jobbar med ”nya medarbetare”. Ett av uppdragen är att locka studenter till ekonomutbildningen vid Mittuniversitetet. Gruppen ska sedan stimulera dem via olika aktiviteter under utbildningen, för att göra dem intresserade av de företag och organisationer som CER samverkar med. Målet är naturligtvis framtida anställningar.

– I våras gjorde arbetsgruppen en rundtur bland sistaårsstudenterna vid flertalet gymnasieskolor i regionen. Vi hade tillsammans tagit fram en film om hur det är att arbeta i branschen och marknadsförde Sundsvall som studentstad. Vi kan se en kraftig ökning av antalet sökande till ekonomprogrammet vid universitetet nu i höst och vi tror den här aktiviteten har varit starkt bidragande till det, säger en glad Åsa Lindström på SPV, ordförande i CER:s ledningsgrupp.

Den andra arbetsgruppen riktar sig till befintliga medarbetare i de företag och organisationer som ingår i CER-nätverket. Uppdraget handlar om att ge ökade möjligheter till personlig utveckling och ökad kompetens bland medarbetarna, men också att skapa incitament för att de ska bli goda ambassadörer för regionen.

– Det gäller att hitta bra föreläsare, med koppling till de branscher som ingår i nätverket. I år har vi hittills haft en träff om kundvård och serviceanda, en om företagande och sparande samt en miljöworkshop. Det här är exempel på områden där våra medarbetare kan träffas och utbyta erfarenheter, utan att vi åsidosätter konkurrensen, säger Agneta Englund på If, sammankallande i arbetsgruppen för befintliga medarbetare. Även hon sitter med i CER:s ledningsgrupp.

– Vi har jättebra föreläsningar, men ett problem idag är att de ligger utanför arbetstid. Här måste vi i företagen tänka om, så att fler får möjlighet att delta, tycker Lars Backteman på Skandia.

Han pekar på vikten av att bygga förtroende inom branschen.

– Visst är det så att vi lever i konkurrens med varandra, men långsiktigt måste vi tillsammans fundera över vad som är bäst för kunden. Min vision är att vi i framtiden ska kunna låna ut medarbetare till varandra, men för det krävs självklart ett stort förtroende.

Även Leif Johansson på Länsförsäkringar tror på samarbete mellan bolagen:

– Det är jättenyttigt att få en samlad kraft, där vi kan lyfta fram Sundsvalls fördelar och profilera kommunen. Jag skulle också gärna se att vi kunde få hit fler utbildningar till universitetet – t.ex. en aktuarieutbildning – för att ytterligare höja statusen, säger han.

Leif betonar också att Länsförsäkringar i Västernorrland är intresserade av att driva på utvecklingen i Sundsvall generellt sett och inte bara inom försäkringsområdet. Därför startade man 2009 en ekonomiforskningsstiftelse vid CER - tillsammans med Norrporten, Svenska Handelsbanken och revisionsbyrå PwC – som årligen delar ut två stipendier.

Yrkeshögskola med inriktning på branschen

Ett annat område där branschföretagen samarbetar inom är utbildningen Rådgivare/handläggare bank, försäkring och pension vid Yrkeshögskolan Mitt. Det är en utbildning på 1½ år, som ger eleverna kunskaper inom bl.a. försäkringskunskap, bank- och försäkringsjuridik, företagsekonomi samt sak- och livförsäkringsmatematik. Teoretiska studier varvas med praktik ute

på företagen.

Martina Ny gick den första omgången av utbildningen och blev klar i julas. Hon fick först ett vikariat på If, som sedan blev en fast tjänst.

– Under praktiken fick vi fantastiska kontakter ute på de olika företagen. Nu har jag fått mitt drömjobb på skadereglering personskador, där jag får möjlighet att försöka hjälpa människor som råkat ut för något, berättar hon.

En annan som gick i samma årskull var Emelie Forsberg. Hon gjorde sin praktik på SPV, fick först anställning på Proffice med uppdrag hos Söderberg & Partners, men blev sedan fast anställd. Hon jobbar där med Sak Administration.

– Att få praktik vid sidan av skolbänken var otroligt bra, konstaterar hon.

Även från arbetsgivarhåll är man mycket nöjd med utbildningen:

– Vi har ett mycket bra samarbete inom branschen kring YH-utbildningen och den tredje kullen sätter igång den 1 oktober i år. Från arbetsgivarhåll jobbar vi med att tidigt tydliggöra vilka förväntningar vi har på eleverna när de kommer ut på arbetsplatserna, så de kan ta med sig det under utbildningen och tänka på att jobba den personliga utvecklingen också, säger Åsa Lindström från SPV, som sitter med i YH:s ledningsgrupp.

Agneta Englund från If är ordförande för programmet för branschen.

Norrporten – en hyresvärd med visioner

Ett stort antal av försäkringsbolagen i Sundsvall har Norrporten som hyresvärd. Hur ser de på utvecklingen av branschen? Vi frågade Åsa Hansson, informationschef på Norrporten.

– För oss är det viktigt att få behålla våra kunder, hyresgästerna, och då fungerar det inte att bara träffa dem några månader innan kontraktet skall förnyas. Vi har därför som filosofi att ständigt jobba nära våra kunder för att få ta del av deras vision. Vi vill veta vad som händer i företaget, vart det är på väg och se ifall arbetssättet förändras, betonar Åsa.

På så sätt vill Norrporten redan på ett tidigt stadium få möjlighet att diskutera vad som behöver göras i kontorslokalerna.

Som ett ytterligare steg att komma närmare kunderna, återgick Norrporten för några år sedan till att ha egen driftpersonal. Risken är annars att hyresgästers kritik inte når fram till hyresvärden innan det är för sent, när det är dags att förnya kontraktet.

Förändringar är jobbiga

Att bygga om kontor innebär alltid förändringar för dem som jobbar där.

– Även om slutresultatet blir jättebra och de allra flesta blir nöjda till slut, vet vi att alla förändringar är jobbiga. Vi har lång erfarenhet av flyttar och ombyggnationer och har dessutom knutit upp ett nätverk kring oss, som kan hjälpa till med ”de mjuka delarna” av förändringsarbetet, säger Åsa.

Ett kontors utformning är viktigt. Norrportens eget huvudkontor i Sundsvall bär syn för sägen. Det är inte en slump att en person sitter på just den plats där han eller hon sitter. Man har tagit hänsyn till alla flöden, när man planerat hur kontoret skall se ut. Norrporten deltar också i CER-nätverket, där Åsa sitter med i arbetsgruppen för nya medarbetare till branscherna.

Kommunen ska ligga i framkant

En bransch med så många medarbetare borde naturligtvis vara intressant för kommunen. Det bekräftas också av kommunalrådet Magnus Sjödin:

– Försäkringsbranschen ser själv en expansion här i Sundsvall och det är vi naturligtvis mycket glada för. Från kommunens sida ska vi göra vad vi kan för att Sundsvall ska ligga i framkant när det gäller att få hit nya verksamheter. Vi ska dra nytta av det faktum att vi har lägre personalkostnader och lägre lokalkostnader än vad vi har i storstäderna, samtidigt som det finns en stor kompetens på området här i kommunen.

Han understryker också att det finns en gammal tradition kring samarbete mellan kommunen och det lokala näringslivet.

Näringslivschef Anita Öberg betonar hur viktigt det är att få ihop fastighetsägarna med de olika branschföretagen. Hon berättar att man också har månadsmöten med branschen, för att de olika företagens representanter ska lära känna varandra och dra åt samma håll. Samtidigt är det också utmärkta tillfällen att skanna läget och se om det finns några problem att ta itu med.

– Det här handlar mycket om att bygga förtroende och därför är det viktigt att det på bolagen finns tydliga kontaktpersoner gentemot oss på kommunen. På det sättet vet vi vilka vi ska prata med i olika frågor, säger Anita.

Både Magnus och Anita lovprisar CER-nätverket och samarbetet mellan branschen och universitetet. Forskningen ligger i framkant inom sitt område och gör att Sundsvalls konkurrenskraft stärks.

– Visst är det så att vi aldrig blir färdiga, men kommunen växer och vi känner en stark optimism inför framtiden, avslutar Magnus Sjödin.

Carl-Henrik Knutsson